

Retouradres: Postbus 19157, 2500 CD Den Haag

Aan
De gemeenteraad

Uw kenmerk

Ons kenmerk
RK/2018.14 – RIS 300117

Doorkiesnummer
070-3532048

E-mailadres
rekenkamer@denhaag.nl

Aantal bijlagen
1

Datum
9 juli 2018

Onderwerp:
Uitkomsten zelfevaluatie rekenkamer

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij informeren wij u in het kader van een evaluatie van de Rekenkamer Den Haag over de uitkomsten van een consultatie van gemeenteraadsfracties, leden van het college, ambtenaren en andere belanghebbenden.

Achtergrond

In 2016 heeft de rekenkamer een Meerjarenstrategie 2017-2020¹ opgesteld, op basis waarvan de gemeenteraad heeft besloten het budget van de rekenkamer in de twee daaropvolgende jaren structureel te verhogen². In de meerjarenstrategie is opgenomen dat de kwaliteit van de rekenkamer en de kwaliteit van de producten van de rekenkamer in 2017 en 2018 geëvalueerd zullen worden. De nu uitgevoerde consultatie is onderdeel van deze evaluatie van de rekenkamer. De consultatie hebben wij omwille van een onafhankelijke oordeelsvorming uitbesteed en het rapport met de uitkomsten is ter informatie bijgevoegd.

Naast de consultatie heeft de rekenkamer een interne procesevaluatie gehouden en vindt in de tweede helft van 2018 een visitatie plaats, waarvoor de consultatie en interne procesevaluatie als input zullen dienen. De visitatie vindt plaats in het kader van het door de grotere lokale rekenkamers overeengekomen kwaliteitshandvest. In het kwaliteitshandvest hebben de rekenkamers vastgelegd aan welke uitgangspunten en normen de onderzoeken, onderzoeksprocessen en -organisaties van de rekenkamers moeten voldoen. De visitatie wordt uitgevoerd door de medeondertekenaars van het kwaliteitshandvest³ en zal zich voornamelijk richten op de technische kwaliteit en inhoudelijke doorwerking van de producten van de Rekenkamer Den Haag. Na afloop van de visitatie wordt de raad wederom geïnformeerd over de uitkomsten.

De raad besloot in 2016 de helft van het door de rekenkamer gevraagde budget toe te kennen. In de aangenomen motie van de raad is daarbij opgenomen dat na twee jaar geëvalueerd wordt of de budgetuitbreiding voldoende is om tegemoet te komen aan de wensen van de raad en de professionaliteit van de Rekenkamer zelf.⁴

¹ RIS 294215 Meerjarenstrategie 2017-2020, "Onderzoek waarop u kunt rekenen", Rekenkamer Den Haag, maart 2016

² RIS 294655 Motie: Uitbreiden onderzoekscapaciteit Rekenkamer, aangenomen in de raadsvergadering van 30 juni 2016 en RIS 295446 Amendement Extra Budget Rekenkamer (A.14), aangenomen in de raadsvergadering van 4 november 2016

³ Zie <https://www.rekenkamerdenhaag.nl/taken/kwaliteitshandvest.htm>

⁴ RIS 294655 Motie: Uitbreiden onderzoekscapaciteit Rekenkamer, aangenomen in de raadsvergadering van 30 juni 2016

Uitkomsten consultatie

Uit de consultatie komt naar voren dat de gemeenteraad, terugkijkend op de wijze waarop de rekenkamer de afgelopen 3 jaar onderzoek heeft gedaan, hierover erg tevreden is. De waardering voor de rekenkamer is gemiddeld een 7,9 en gewogen naar het aantal zetels een 8,0. Daarbij wijkt de gemiddelde waardering van coalitiepartijen nauwelijks af van de waardering van oppositiepartijen. De rekenkamer blijkt voor de raad een belangrijk onafhankelijk orgaan om de kaderstellende- en controlerende taak te kunnen uitoefenen.

Waar de raadsleden opmerken dat de rekenkamer goed de controlerende functie van de raad ondersteunt, waren collegeleden en ambtenaren in de consultatie beduidend minder positief over de rekenkamer. Zij stelden onder andere dat de rekenkamer tamelijk op afstand opereert: zowel op afstand van de maatschappelijke opgaven van de stad als ook op afstand van de ambtelijke organisatie. Collegeleden en ambtenaren vinden het van belang dat een rekenkamer recht doet aan de context waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie opereren en dat doet de rekenkamer naar hun oordeel niet voldoende. Wel zijn zij van mening dat de rekenkamer een nuttig instrument is ten behoeve van het goed functioneren van een organisatie als de gemeente Den Haag. Als luis in de pels houdt de rekenkamer de organisatie scherp en vraagt zij aandacht voor relevante zaken.

Reactie rekenkamer

In reactie op de zelfevaluatie zijn wij allereerst zeer blij met de brede waardering van de raad over de rekenkamer. Een doel van de rekenkamer is immers, conform de toelichting bij de gemeentewet, de controlerende (en kaderstellende) rol van de raad te versterken en de aandacht voor met name de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid bij het bestuur te vergroten. Wij zullen er dan ook alles aan doen om ook in de toekomst de raad goed te blijven ondersteunen.

Daar staat tegenover dat de reactie van collegeleden en ambtenaren minder positief is. Wij betreuren dit omdat wij met onze onderzoeken het functioneren van de gemeente willen verbeteren en het draagvlak van college en ambtelijke organisatie hiervoor belangrijk is. De rekenkamer gaat derhalve meer investeren in het verbeteren van de relatie met het college en de ambtelijke organisatie. Wij zullen het college en ambtelijke organisatie beter informeren over onze procedures, over onze positie, over de voortgang van onze onderzoeken en ruim de gelegenheid bieden om informatie vanuit het perspectief van het college en de ambtelijke organisatie aan te dragen. Ook zullen we bij de visitatie vragen om extra aandacht te besteden aan de aansluiting tussen normen, bevindingen, conclusies en aanbevelingen, persberichten en uitspraken in de pers.

Daarbij tekenen wij aan dat wij niet met het college en de ambtelijke organisatie over de bevindingen, conclusies en aanbevelingen naar overeenstemming zoeken. De rekenkamer bepaalt zelfstandig haar onderzoeksagenda en oordeel per onderzoek. Wij houden in het kader van onze onafhankelijkheid en objectieve oordeelsvorming vast aan het ontlenen van objectieve normen aan wet- en regelgeving en kaders die door de raad zijn vastgesteld, waaraan wij de vertaling in de praktijk toetsen. Daarmee houdt de rekenkamer de gemeente een spiegel voor, die mogelijk niet altijd aansluit bij de uitvoeringspraktijk, maar wel van belang is voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad en de publieke verantwoording aan de burger over het voorgenomen beleid.

Wij hopen dat het college en de ambtelijke organisatie met ons bereid zijn om te investeren in het verbeteren van de onderlinge relatie. Het uiteindelijke doel, het verbeteren van het functioneren van de gemeente, is namelijk een gezamenlijk doel wat ons allen - raad, college, ambtelijke organisatie én rekenkamer - verbindt. Wij danken tot slot alle betrokkenen voor het leveren van de waardevolle input voor de zelfevaluatie.

Met vriendelijke groet,

Watze de Boer
voorzitter